

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΡΑΕ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 13/2012

Μέγιστο Επιτρεπόμενο Έσοδο Ανταγωνιστικών Δραστηριοτήτων της ΔΕΗ Α.Ε. και Μέγιστο Επιτρεπόμενο Έσοδο προς ανάκτηση από τους πελάτες Χαμηλής Τάσης (ΧΤ), για το έτος 2013

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας

Κατά την τακτική συνεδρίασή της, στην έδρα της, **την 20^η Δεκεμβρίου 2012**, και

Λαμβάνοντας υπόψη:

1. Το Νόμο 4001/2011 (ΦΕΚ Α' 179/22.08.2011) όπως ισχύει, και ειδικότερα τις διατάξεις των Άρθρων 140 και 195 όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1, Άρθρο 32 του νόμου 4038 (ΦΕΚ Α' 14/02.02.2012).
2. Το Νόμο 3845/2010 (ΦΕΚ Α' 65/ 06.05.2010), και ειδικότερα το Παράρτημα 3 στην ενότητα «Επιχειρηματικό Περιβάλλον», όπου καθορίζεται η έναρξη εξορθολογισμού των τιμολογίων (ηλεκτρισμού) για τους τελικούς καταναλωτές, το αργότερο μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου 2010.
3. Τις δεσμεύσεις που έχει αναλάβει η Ελληνική Κυβέρνηση στα πλαίσια του Προγράμματος Οικονομικής Στήριξης¹, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται τα εξής:
 - Να εκδώσει τις απαραίτητες Υπουργικές Αποφάσεις (Δεκέμβριος 2012 και Μάρτιος 2013), ώστε να διασφαλιστεί ότι το ενεργειακό τμήμα των ρυθμιζόμενων τιμολογίων χαμηλής τάσης (με εξαίρεση τους ευάλωτους καταναλωτές) θα αντανακλά, το αργότερο μέχρι τον Ιούνιο του 2013, τις τιμές χονδρικής πώλησης, και
 - Να καταργήσει τα ρυθμιζόμενα από αυτήν τιμολόγια για όλους τους πελάτες, με εξαίρεση τους ευάλωτους καταναλωτές, τον Ιούνιο του 2013.
4. Την από 06.06.2011 Απόφαση 692/2011 της ΡΑΕ, σχετικά με τις «Βασικές Αρχές Τιμολόγησης της Ηλεκτρικής Ενέργειας» (ΦΕΚ Β' 2529/07.11.2011).
5. Τις Γνωμοδοτήσεις της ΡΑΕ υπ. αριθμ. 237/2010, 353/2010 και 381/2010, σχετικά με τα τιμολόγια ρυθμιστικού ελέγχου της ΔΕΗ Α.Ε.

¹ http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasional_paper/2012/pdf/ocp123_en.pdf

6. Τις Γνωμοδοτήσεις της ΡΑΕ 36/2011 και 39/2011, σχετικά με το Μέσο Επιτρεπόμενο Έσοδο Ανταγωνιστικών Δραστηριοτήτων της ΔΕΗ Α.Ε., ανά κατηγορία ρυθμιζόμενου τιμολογίου, για το έτος 2012, καθώς και το σχετικό Τιμοκατάλογο Ανταγωνιστικών Χρεώσεων.
7. Την από 28.12.2010 Υπουργική Απόφαση (ΥΑ/Δ5-ΗΛ/Β/Φ29/οικ. 28241, ΦΕΚ Β' 2031) για το «Μέσο Επιτρεπόμενο Έσοδο ανά κατηγορία πελατών και Τιμοκατάλογος Ανταγωνιστικών Χρεώσεων Τιμολογίων Ρυθμιστικού Ελέγχου μέσης και χαμηλής τάσης της ΔΕΗ Α.Ε., για το έτος 2011», με την οποία εφαρμόστηκε το πρώτο βήμα της μεταβατικής περιόδου που προβλεπόταν στο σχετικό 2.
8. Τις από 29.12.2011 (Αριθμ. Δ5-ΗΛ/Β/Φ29/οικ.30094, ΦΕΚ Β' 3044/30.12.2011) και 03.01.2012 (Αριθμ. Δ5-ΗΛ/Β/Φ29/οικ.77, ΦΕΚ Β' 7/05.01.2012) Υπουργικές Αποφάσεις, σχετικά με τα Τιμολόγια Προμήθειας της ΔΕΗ Α.Ε. και τον Τιμοκατάλογο Ανταγωνιστικών Χρεώσεων Τιμολογίων Προμήθειας Χαμηλής Τάσης της ΔΕΗ Α.Ε., για το 2012, αντίστοιχα.
9. Τις επιστολές της ΡΑΕ με αρ. πρωτ. Ο-51527/13.06.2012, Ο-52225/06.08.2012 και Ο-52455/06.09/2012, με τις οποίες η Αρχή έδωσε συγκεκριμένες κατευθύνσεις και οδηγίες στη ΔΕΗ για τον τρόπο ανάλυσης και τεκμηρίωσης των προϋπολογιζόμενων στοιχείων κόστους της και των αιτούμενων μεταβολών των τιμολογίων της για τους πελάτες χαμηλής τάσης.
10. Το από 07.12.2012 έγγραφο της ΔΕΗ Α.Ε. (ΓρΔ/4067, ΡΑΕ Ι-165894/10.12.2012), με το οποίο η ΔΕΗ υπέβαλε στη ΡΑΕ τη συνολική της πρόταση σχετικά με τη «Διαμόρφωση τιμολογίων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας της ΔΕΗ Α.Ε. στη Χαμηλή Τάση για το έτος 2013».

σκέφθηκε ως εξής:

Επειδή, σύμφωνα με τον ν.4001/2011 όπως ισχύει (σχετικό 1), έως τον Ιούνιο του 2013, η ΡΑΕ γνωμοδοτεί προς τον Υπουργό ΠΕΚΑ σχετικά με τα τιμολόγια προμήθειας της ΔΕΗ Α.Ε. για τη χαμηλή τάση (Άρθρο 195, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1, Άρθρο 32 του ν.4038/2012). «Προπαρασκευαστικό στάδιο» για την κατάρτιση των τιμολογίων αυτών συνιστά ο υπολογισμός του μέγιστου επιτρεπόμενου εσόδου της ΔΕΗ Α.Ε. από τους πελάτες χαμηλής τάσης για τις ανταγωνιστικές δραστηριότητες της παραγωγής και της προμήθειας. Ειδικότερα, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 140 του ν.4001/2011, «η ΡΑΕ δύναται ιδίως να επιβάλλει ειδικά ρυθμιστικά μέτρα επί των προσφερόμενων από τις επιχειρήσεις τιμολογίων προμήθειας, ιδίως των επιχειρήσεων που κατέχουν σημαντικό μερίδιο στη σχετική αγορά και είναι δυνατόν να ασκούν δεσπόζουσα επιρροή σε αυτή, υπό το πρίσμα του ελέγχου του υποκείμενου κόστους των παρεχόμενων υπηρεσιών, των στοιχείων και παραμέτρων που χρησιμοποιούνται για τη διαφοροποίηση των τιμολογήσεων ανά κατηγορία πελατών και της ενδεχόμενης ύπαρξης καταχρηστικών όρων στην τιμολόγηση των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας.».

Αναφορικά με τη ρύθμιση των τιμολογίων

Επειδή, σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο και τις δεσμεύσεις της Ελλάδας στα πλαίσια του Προγράμματος Οικονομικής Στήριξης (βλ. σχετικό 3), θα πρέπει μέχρι τον Ιούνιο του 2013:

- α. να καταργηθεί η ρύθμιση των τιμολογίων για όλες τις κατηγορίες πελατών, με εξαίρεση τους ευάλωτους πελάτες, και
- β. οι ανταγωνιστικές τιμές των τιμολογίων, με εξαίρεση τους ευάλωτους πελάτες, να αντανακλούν τις τιμές χονδρικής.

Επειδή, το 2012 ήδη απελευθερώθηκαν τα τιμολόγια μέσης τάσης και θα πρέπει να απελευθερωθούν περαιτέρω και τα τιμολόγια χαμηλής τάσης. Αυτό σημαίνει πως οι χρεώσεις των πελατών ανά κατηγορία καθορίζονται από τη ΔΕΗ, όπως γίνεται στην απελευθερωμένη αγορά από κάθε άλλο προμηθευτή, βάσει δηλαδή των συνθηκών της αγοράς και των χαρακτηριστικών φορτίου της κατηγορίας πελατών, ενώ πρέπει να τηρούνται οι Βασικές Αρχές Τιμολόγησης που

θεσπίστηκαν από τη ΡΑΕ (σχετικό 4). Επιπρόσθετα, η ΔΕΗ, όπως και κάθε άλλος προμηθευτής, είναι ελεύθερη να διαπραγματευτεί με τους μεγάλους πελάτες της οι οποίοι δεν εμπίπτουν σε ειδική κατηγορία πελατών, τους όρους προμήθειας και αναπροσαρμογής των τιμολογίων. Οι χρεώσεις, καθώς και οι σχετικοί όροι που συμφωνούνται, ελέγχονται εκ των υστέρων από τη ΡΑΕ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της βάσει της παραγράφου 6 του άρθρου 140 του ν.4001/2011.

Επειδή, τα τιμολόγια που εξακολουθούν να ρυθμίζονται (οικιακά και μικρών επιχειρήσεων), στο πλαίσιο του σταδιακού εξορθολογισμού τους, μπορούν, στα ενδιάμεσα βήματα της μεταβατικής περιόδου, να μην αντανakλούν πλήρως το κόστος αυτό, ανά κατηγορία. Στο σύνολό τους, όμως, τα τιμολόγια που παραμένουν ρυθμιζόμενα κατά το 1^ο εξάμηνο του 2013, πρέπει να αντανakλούν το πραγματικό αυτό κόστος, ώστε να μην επιδοτούνται από άλλες κατηγορίες τιμολογίων που είναι ήδη απελευθερωμένα.

Επειδή, όσο εκκρεμεί ο πλήρης εξορθολογισμός των τιμολογίων (μέχρι την 30.06.2013) ώστε να αντανakλούν, σταδιακά, τις τιμές χονδρικής πώλησης, και η ΔΕΗ Α.Ε. συνεχίζει να κατέχει δεσπόζουσα θέση, τόσο στη λιανική όσο και στη χονδρεμπορική αγορά, με αποκλειστική πρόσβαση σε οικονομικότερες, βάσει των σημερινών δεδομένων και συγκριτικά με τους ανταγωνιστές της, μονάδες παραγωγής (υδροηλεκτρικές και λιγνιτικές), θεωρείται αναγκαία η ρυθμιστική παρέμβαση και ο καθορισμός του επιτρεπόμενου εσόδου της ΔΕΗ και των ρυθμιζόμενων τιμολογίων της, λαμβάνοντας υπόψη τόσο το μέσο εσωτερικό κόστος των ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων της, όσο και το οριακό κόστος, όπως αυτό αποκαλύπτεται από τη χονδρεμπορική αγορά. Το μέτρο αυτό δρα τελικά προς όφελος του καταναλωτή, ιδίως δεδομένης της δυσμενούς οικονομικής συγκυρίας, ο οποίος καταναλωτής επωφελείται κατ' αυτόν τον τρόπο από την εκμετάλλευση των εθνικών ενεργειακών πόρων, εφόσον η τρέχουσα δομή της αγοράς και το επίπεδο ανταγωνισμού δεν επιτρέπει τη μετακύλιση του οφέλους σε αυτόν μέσω των μηχανισμών της αγοράς.

Επειδή, το εύλογο Επιτρεπόμενο Έσοδο θα πρέπει μακροχρόνια να συγκλίνει στο κόστος αναφοράς μιας επιχείρησης η οποία εφαρμόζει βέλτιστες πρακτικές λειτουργίας, επιτυγχάνοντας υψηλή αποδοτικότητα του ανθρώπινου και του επενδεδυμένου κεφαλαίου της και αυξάνοντας την αξία της επιχείρησης, διαθέτοντας έτσι υψηλής ποιότητας στοιχεία Ισολογισμού. Το κόστος αναφοράς πρέπει να αντιπαραβάλλεται με το κόστος που προκύπτει από τις λογιστικές καταστάσεις, το οποίο ενδεχομένως να επιδέχεται βελτιώσεις και περαιτέρω μειώσεις, έτσι ώστε αφενός να δίνεται κατάλληλο κίνητρο στην επιχείρηση για την αποτελεσματικότερη διαχείριση του κόστους της, αφετέρου ο καταναλωτής να μην επιβαρύνεται από κόστη, που μπορεί μεν να είναι πραγματικά, αλλά θα μπορούσαν να ήταν χαμηλότερα. Περαιτέρω, η κατανομή της διαφοράς μεταξύ του κόστους αναφοράς και του τρέχοντος κόστους, στις διάφορες κατηγορίες καταναλωτών, πρέπει να ακολουθεί τον κανόνα του Ramsey, ώστε να περιορίσει το ενδεχόμενο θραύσης της ελαστικότητας ζήτησης των καταναλωτών που παρουσιάζουν το μεγαλύτερο βαθμό ελαστικότητας, που είναι ακριβώς αυτοί των οποίων η ανταγωνιστικότητα επηρεάζεται δυσμενώς από το αυξημένο κόστος ηλεκτρικής ενέργειας.

Αναφορικά με το κόστος των ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων της ΔΕΗ Α.Ε. και μέγιστο επιτρεπόμενο έσοδο από Πελάτες Χαμηλής Τάσης

Επειδή, με το από 07.12.2012 έγγραφό της (σχετικό 10), η ΔΕΗ Α.Ε. κατέθεσε στη ΡΑΕ τα προϋπολογιστικά στοιχεία για τις δαπάνες των δραστηριοτήτων της παραγωγής και της προμήθειας για το 2013. Τα στοιχεία αυτά παρατίθενται στους Πίνακες 1 και 2 που ακολουθούν, συγκριτικά με την πρόσφατη εκτίμηση για το 2012, καθώς και τα αντίστοιχα ποσά που εγκρίθηκαν ως επιτρεπόμενο έσοδο για το 2012 από τη ΡΑΕ (σχετικό 6). Σημειώνεται ότι τα τιμολόγια που εγκρίθηκαν τελικά από το ΥΠΕΚΑ για το 2012 (σχετικό 8) μείωσαν έτι περαιτέρω το επιτρεπόμενο έσοδο της ΔΕΗ.

Πίνακας 1 – Κόστος παραγωγής και αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα (χιλ.€)

	Επιτρεπόμενο έσοδο 2012 (ΡΑΕ 36/2011)	Επικαιροποιημένος Προϋπολογισμός 2012 (ΔΕΗ)	Προϋπολογισμός 2013 (ΔΕΗ)
ΔΕΗ Παραγωγή	2.303.399	2.616.092	2.898.733
Κόστος Καυσίμων (συμπ. τέλος λιγνίτη και δαπάνες εκπομπών CO ₂)	1.334.432	1.545.334	1.835.116
Αγορές Ενέργειας	71.157	39.542	39.650
Λειτουργικά Έξοδα	345.929	347.188	346.911
Κόστος Κεφαλαίου (με απόδοση κεφαλαίου 10%)	586.891	716.935	703.847
Διορθώσεις (έσοδα από παροχή υπηρεσιών και πωλήσεις)	-35.010	-32.907	-26.791
ΔΕΗ Εμπορία	953.790	1.421.205	1.536.061
Αγορές Ενέργειας (περιλαμβάνει επικουρικές υπηρεσίες, ΜΚΜΚ και ΕΦΚ τρίτων)	1.130.494	1.583.606	1.707.079
Διορθώσεις (εξαγωγές και εσωτερικές πωλήσεις)	-176.704	-162.401	-171.018
Συνολικό κόστος ενέργειας	3.257.189	4.037.297	4.434.794
Ανηγμένες πωλήσεις ΔΕΗ στο ΔΣ (GWh)	44.797	49.184	47.913
Μέσο κόστος ενέργειας (€/MWh)	72,71	82,08	92,56

Πίνακας 2 – Ανάλυση δαπανών Εμπορίας στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα (χιλ.€)

	Επιτρεπόμενο έσοδο 2012 (ΡΑΕ 36/2011)	Επικαιροποιημένος Προϋπολογισμός 2012 (ΔΕΗ)	Προϋπολογισμός 2013 (ΔΕΗ)
Σύνολο ΔΕΗ Εμπορία	135.975	269.975	325.211
Λειτουργικά Έξοδα	71.794	83.605	88.760
Άλλα Κόστη Διάθεσης (Προβλέψεις και Αποσβέσεις)	66.281	182.416	229.126
Κόστος Κεφαλαίου	25.900	34.337	36.000
Λοιπά έσοδα	-28.000	-30.384	-28.675
Εύλογο περιθώριο κέρδους εμπορίας	130.288	161.492	66.522
Συνολικό έσοδο παραγωγής και εμπορίας με εύλογη απόδοση/ κέρδος	3.523.452	4.468.763	4.826.526
Μέσο έσοδο παραγωγής και εμπορίας με εύλογη απόδοση/ κέρδος (€/MWh)	78,65	90,86	100,73

Επειδή, σύμφωνα με την εισήγηση της ΔΕΗ, οι απαιτούμενες αυξήσεις δαπανών οφείλονται σε σημαντικό βαθμό στην ενσωμάτωση νέων φόρων στα τιμολόγια (Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης – ΕΦΚ – στο φυσικό αέριο, κόστος αγοράς δικαιωμάτων αερίων ρύπων), καθώς και στις αυξημένες προβλέψεις αναφορικά με τις οφειλές πελατών προς τη ΔΕΗ. Πιο συγκεκριμένα, οι βασικοί παράγοντες μεταβολής (αύξησης) των δαπανών των ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων της ΔΕΗ για το 2013 (συμπεριλαμβανομένης και εύλογης απόδοσης), συγκριτικά με τις εγκριθείσες δαπάνες για το 2012, είναι, κατά τη ΔΕΗ, οι ακόλουθοι:

- Η κατάργηση των δωρεάν δικαιωμάτων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και η συνακόλουθη επιβάρυνση του σχετικού κόστους της ΔΕΗ κατά €299 εκατ. (με εκτιμώμενη τιμή δικαιωμάτων για το 2013 τα €7/tn CO₂).
- Η επιβολή ΕΦΚ στο φυσικό αέριο, ο οποίος επιβαρύνει το συνολικό κόστος του φυσικού αερίου των μονάδων παραγωγής της ΔΕΗ με περίπου €50 εκατ., ποσό που δεν είχε συμπεριληφθεί στον προϋπολογισμό του 2012. Επιπλέον, η ΔΕΗ επιβαρύνεται το 2013 με περίπου €105 εκατ. για την κάλυψη του κόστους ΕΦΚ τρίτων παραγωγών μέσω της χονδρεμπορικής αγοράς.
- Το κόστος του Μηχανισμού Κάλυψης Μεταβλητού Κόστους για το 2012, το οποίο εξελίσσεται απολογιστικά στα €70 εκατ. περισσότερα από το ποσό που είχε προϋπολογισθεί, και το οποίο εκτιμάται ότι θα αυξηθεί έτι περαιτέρω, κατά €130 εκατ. το 2013.
- Η επανάκτηση σημαντικού αριθμού πελατών κατά το 2012, λόγω απένταξης τρίτων προμηθευτών από την αγορά, η οποία οδήγησε στην ανάγκη για πρόσθετες αγορές ενέργειας από την χονδρεμπορική αγορά, με εκτιμώμενο κόστος €250 εκατ.
- Η αναμενόμενη (εντός του 2013) έναρξη εμπορικής λειτουργίας νέων σταθμών ηλεκτροπαραγωγής της ΔΕΗ (Αλιβέρι V, Μεγαλόπολη V και Παρίωνας), η οποία αυξάνει ανάλογα την κεφαλαιακή παραχώρηση, και επομένως και την αναμενόμενη απόδοση, της δραστηριότητας της παραγωγής.

Οι αυξημένες δαπάνες της ΔΕΗ για το 2013 καλύπτονται εν μέρει από περαιτέρω (συγκριτικά με το 2012) μικρές μισθολογικές μειώσεις. Επιπρόσθετα, στον προτεινόμενο προϋπολογισμό για το 2013, η ΔΕΗ αποδέχεται μειωμένο περιθώριο κέρδους για τη δραστηριότητα της εμπορίας, στο ύψος του 1,5%, δεδομένης της σημερινής δυσμενούς οικονομικής συγκυρίας για τη χώρα και τους πολίτες.

Επειδή, η ΡΑΕ, στο πλαίσιο των ρυθμιστικών αρμοδιοτήτων της σχετικά με τον καθορισμό των τιμολογίων και τον έλεγχο του υποκείμενου κόστους, προέβη σε ανάλυση των απολογιστικών και προϋπολογιστικών στοιχείων και των σχετικών διευκρινήσεων που παρείχε η ΔΕΗ, με σκοπό τη διαμόρφωση της άποψής της αναφορικά με ένα εύλογο (μέγιστο) συνολικό ύψος Επιτρεπόμενου Εσόδου για τις ανταγωνιστικές της δραστηριότητες, και αντίστοιχα για ένα μέγιστο Επιτρεπόμενο Έσοδο προς ανάκτηση από τους πελάτες χαμηλής τάσης της ΔΕΗ. Συγκεκριμένα, η ΡΑΕ παρατηρεί τα ακόλουθα:

- Η ΡΑΕ αναγνωρίζει την αναγκαιότητα ανάκτησης του κόστους αγοράς δικαιωμάτων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, καθώς και του ΕΦΚ που έχει επιβληθεί επί του φυσικού αερίου από το Υπ. Οικονομικών, μέσω των τιμολογίων των τελικών καταναλωτών. Το ποσό αυτό ανέρχεται περίπου στα €500 εκατ., σύμφωνα με την εκτίμηση της ΔΕΗ στον προϋπολογισμό του 2013 (από τα οποία €299 εκατ. αφορούν την αγορά δικαιωμάτων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου για την παραγωγή της ΔΕΗ). Το απολογιστικό κόστος θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από την εξέλιξη των διεθνών τιμών αγοράς δικαιωμάτων εκπομπών (στον προϋπολογισμό της ΔΕΗ γίνεται η υπόθεση για μέση τιμή 2013 τα €7/tn CO₂). Η ΡΑΕ θεωρεί ότι η ΔΕΗ θα έπρεπε να έχει χρησιμοποιήσει, σε σημαντικά μεγαλύτερο βαθμό από ότι έχει πράξει σήμερα, τα τυχόν διαθέσιμα εργαλεία διαχείρισης του κόστους αγοράς δικαιωμάτων εκπομπών, με στόχο την ελαχιστοποίησή του (ενδεικτικά: προαγορά δικαιωμάτων σε χαμηλότερες τιμές, δραστηριότητα εμπορίας δικαιωμάτων, κ.λπ.). Για το σκοπό του καθορισμού του μέγιστου Επιτρεπόμενου Εσόδου, η ΡΑΕ θεωρεί εύλογη την απομείωση του κόστους αγοράς δικαιωμάτων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που προτείνει η ΔΕΗ κατά 10%, δεδομένης και της αβεβαιότητας σχετικά με τη μελλοντική τιμή αγοράς των δικαιωμάτων αυτών.
- **Παρά τις σημαντικές μειώσεις που έχουν ήδη σημειωθεί τα τελευταία χρόνια στο κόστος μισθοδοσίας της ΔΕΗ, το λειτουργικό κόστος της επιχείρησης, όπως προϋπολογίζεται από τη ΔΕΗ για το 2013, δεν ακολουθεί τις μειώσεις αυτές, αντιθέτως παραμένει**

σταθερό για τη δραστηριότητα της παραγωγής, ενώ στην περίπτωση της εμπορίας αυξάνεται κατά περίπου 24%, συγκριτικά με το ποσό που είχε κριθεί ως εύλογο από τη ΡΑΕ για το 2012. Η ΡΑΕ θεωρεί ότι θα ήταν σκόπιμο να δοθεί κίνητρο, ώστε να μειωθούν περαιτέρω τα λειτουργικά έξοδα της ΔΕΗ, ιδίως δεδομένης της δυσχερούς οικονομικής κατάστασης της χώρας, έτσι ώστε να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα της λειτουργίας της επιχείρησης, προς όφελος τελικά του πελάτη/ καταναλωτή. Συνεπώς, η ΡΑΕ εκτιμά ως εύλογη την απομείωση των προϋπολογιζόμενων λειτουργικών εξόδων της ΔΕΗ κατά 10% για τη δραστηριότητα της παραγωγής, και κατά 15% για τη δραστηριότητα της εμπορίας, για το σκοπό του υπολογισμού του μέγιστου Επιτρεπόμενου Εσόδου.

- **Σχετικά με την απόδοση της δραστηριότητας της παραγωγής, η ΡΑΕ δεν αναγνωρίζει την αυξημένη ρυθμιζόμενη περιουσιακή βάση (ΡΠΒ) της παραγωγής, όπως αυτή προτείνεται από τη ΔΕΗ, αφού περιλαμβάνει μονάδες που δεν αναμένεται να λειτουργήσουν εντός του 2013** (πετρελαϊκές, Μεγαλόπολη V). Αντίθετα, η ΡΑΕ προτείνει ως βάση την ΡΠΒ που προτάθηκε από τη Ρυθμιστική Αρχή για το 2012, με την προσθήκη των σταθμών παραγωγής του Ιλαρίωνα και του Αλιβερίου, οι οποίοι αναμένεται να ενταχθούν στο Σύστημα κατά τη διάρκεια του ερχόμενου έτους (και, επομένως, λαμβάνεται υπ' όψη μόνο το ήμισυ της αξίας των παγίων).
- Επιπρόσθετα, η ΡΑΕ προτείνει την απομείωση της εύλογης απόδοσης των μονάδων παραγωγής, από 10% σε 5% για το 2013, δεδομένης της δυσμενούς οικονομικής συγκυρίας της χώρας και τις μεγάλες δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι πελάτες της ΔΕΗ στην αποπληρωμή των λογαριασμών τους.
- Σχετικά με το κόστος λιγνίτη, η ΡΑΕ θεωρεί πως υπάρχουν σαφώς περιθώρια βελτίωσης της αποδοτικότητας της δραστηριότητας των ορυχείων, καθώς και του περιορισμού του κόστους και της απόδοσης επί των απασχολούμενων κεφαλαίων που περιλαμβάνεται στην εσωτερική τιμολόγηση του λιγνίτη, μεταξύ των δραστηριοτήτων της επιχείρησης. Εν όψει της ανάθεσης και εκπόνησης της αναλυτικής μελέτης που προκήρυξε η ΡΑΕ με τίτλο «Κοστολογικό έλεγχο/ συγκριτική αξιολόγηση του κόστους της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ Α.Ε.) και των θυγατρικών της σε Σύστημα και Δίκτυο (ΑΔΜΗΕ Α.Ε. & ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε.). Προτάσεις στρατηγικής και ρυθμιστικών μέτρων για την επίτευξη του υφιστάμενου περιθωρίου βελτίωσης του κόστους αυτού. Συναφής οδικός χάρτης / χρονοδιάγραμμα», η Αρχή δεν είναι ακόμα σε θέση να προσδιορίσει επακριβώς το εύλογο κόστος του λιγνίτη, κατά τούτο και εισηγείται την απομείωση του προτεινόμενου από τη ΔΕΗ (αυξημένου) κόστους λιγνίτη, για τον σκοπό του υπολογισμού του μέγιστου επιτρεπόμενου εσόδου του 2013, στο επίπεδο που είχε εγκριθεί από τη ΡΑΕ για το 2012 (€804 εκατ.).
- Η ΡΑΕ θεωρεί ως εύλογο ύψος του κόστους του Μηχανισμού Κάλυψης Μεταβλητού Κόστους (ΜΚΜΚ) για το 2013 τα €300 εκατ., το οποίο είναι κατά €30 εκατ. αυξημένο συγκριτικά με το αντίστοιχο εκτιμώμενο κόστος για το 2012, δεδομένης της αύξησης του κόστους αυτού λόγω της απαιτούμενης αγοράς δικαιωμάτων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.
- Σχετικά με το εύλογο περιθώριο κέρδους της δραστηριότητας της εμπορίας, η ΡΑΕ συμφωνεί με την πρόβλεψη της ΔΕΗ για μείωσή του, δεδομένης της δυσμενούς οικονομικής συγκυρίας, και σε συνδυασμό με τις (εύλογα κατά την άποψη της Αρχής) αυξημένες προβλέψεις που αιτείται η επιχείρηση (€228 εκατ.), προτείνει την περαιτέρω απομείωση του ζητούμενου από την επιχείρηση ποσοστού περιθωρίου κέρδους, από 1,5% σε 1% για το 2013.

Συνεπώς, σε συνέχεια όλων των ανωτέρω, η εκτίμηση των εύλογων συνολικών δαπανών της ΔΕΗ για την παραγωγή και αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (Πίνακας 3), καθώς και για τη δραστηριότητα της εμπορίας (Πίνακας 4), στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα για το 2013, αποτυπώνεται ως εξής:

Πίνακας 3 – Εύλογες δαπάνες για την παραγωγή και αγορά ηλεκτρικής ενέργειας στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα (χιλ.€) το 2013

	Αρχικός Προϋπολογισμός 2012 (ΔΕΗ)	Εύλογες δαπάνες 2012 (ΡΑΕ)	Προϋπολογισμός 2013 (ΔΕΗ)	Εύλογες δαπάνες 2013 (ΡΑΕ)
ΔΕΗ Παραγωγή	2.446.853	2.303.399	2.898.733	2.480.749
Κόστος Καυσίμων (συμπ. τέλος λιγνίτη και δαπάνες εκπομπών CO ₂)	1.332.019	1.334.432	1.835.116	1.721.218
Αγορές Ενέργειας	71.157	71.157	39.650	39.650
Λειτουργικά Έξοδα	398.985	345.929	346.911	312.220
Κόστος Κεφαλαίου	679.703	586.891	703.847	434.451
Διορθώσεις (έσοδα από παροχή υπηρεσιών και πωλήσεις)	-35.010	-35.010	-26.791	-26.791
ΔΕΗ Εμπορία	873.790	953.790	1.536.061	1.436.061
Αγορές Ενέργειας (περιλαμβάνει επικουρικές υπηρεσίες, ΜΚΜΚ και ΕΦΚ τρίτων)	1.050.494	1.130.494	1.707.079	1.607.079
Διορθώσεις (εξαγωγές και εσωτερικές πωλήσεις)	-176.704	-176.704	-171.018	-171.018
Συνολικό κόστος ενέργειας	3.659.430	3.257.189	4.434.794	3.916.809
Ανηγμένες πωλήσεις ΔΕΗ στο ΔΣ (GWh)	44.797	44.797	47.913	48.000
Μέσο κόστος ενέργειας (€/MWh)	74,13	72,71	92,56	81,60

Πίνακας 4 – Εύλογες δαπάνες Εμπορίας στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα (χιλ. €) το 2013

	Αρχικός Προϋπολογισμός 2012 (ΔΕΗ)	Εύλογες δαπάνες 2012 (ΡΑΕ)	Προϋπολογισμός 2013 (ΔΕΗ)	Εύλογες δαπάνες 2013 (ΡΑΕ)
Σύνολο ΔΕΗ Εμπορία	172.755	135.975	325.211	311.897
Λειτουργικά Έξοδα	80.574	71.794	88.760	75.446
Άλλα Κόστη Διάθεσης (Προβλέψεις και Αποσβέσεις)	66.281	66.281	229.126	229.126
Κόστος Κεφαλαίου	25.900	25.900	36.000	36.000
Λοιπά έσοδα	-	-28.000	-28.675	-28.675
Εύλογο περιθώριο κέρδους εμπορίας	166.032	130.288	66.522	39.168
Συνολικό έσοδο παραγωγής και εμπορίας με εύλογη απόδοση/ κέρδος	3.659.430	3.523.452	4.826.526	4.267.874
Μέσο έσοδο παραγωγής και εμπορίας με εύλογη απόδοση/ κέρδος (€/MWh)	81,69	78,65	100,73	88,91

Επειδή, η εφαρμογή της ως άνω πρότασης της ΡΑΕ για το συνολικό επιτρεπόμενο έσοδο παραγωγής και εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα, σε σχέση με

τον αιτούμενο από τη ΔΕΗ προϋπολογισμό του 2013, οδηγούν σε μία μείωση των προτεινόμενων από τη ΔΕΗ δαπανών (προς ανάκτηση) το 2013, κατά περίπου €560 εκατ. Αυτό έχει ως άμεσο αποτέλεσμα, αφ' ενός τη μείωση κατά 11,7% του προτεινόμενου από τη ΔΕΗ Α.Ε. μέσου προς ανάκτηση εσόδου, αφ' ετέρου το σημαντικό περιορισμό της απαιτούμενης μέσης αύξησης των ανταγωνιστικών χρεώσεων των τιμολογίων για το 2013 σε 13%, συγκριτικά με το μέσο επιτρεπόμενο έσοδο που είχε αναγνωριστεί ως εύλογο για το 2012.

Επειδή, σε σχέση με τις ως άνω εύλογες δαπάνες της ΔΕΗ Α.Ε. το 2013, δηλ. τα €4.267,9 εκατ., η ΡΑΕ θεωρεί ότι τα €3.090 εκατ. εξ αυτών αφορούν τους Πελάτες Χαμηλής Τάσης (στο διασυνδεδεμένο σύστημα), λαμβάνοντας υπ' όψη: α) το κόστος που δημιουργεί η ισχυρή μεταβλητότητα φορτίου των πελατών αυτών, πράγμα που σχετίζεται, μεταξύ άλλων, με τις μη προβλέψιμες καιρικές συνθήκες και την επισφάλεια που επιφέρει η αβεβαιότητα αυτή, β) τη συσχέτιση της ζήτησης των πελατών αυτών με την καμπύλη φορτίου του συστήματος, και γ) το επίπεδο των προϋπολογιζόμενων πωλήσεων ηλεκτρικής ενέργειας στους εν λόγω Πελάτες.

Επειδή, το ως άνω συνολικό, εκτιμώμενο από τη ΡΑΕ, μέγιστο Επιτρεπόμενο Έσοδο της ΔΕΗ Α.Ε. για το 2013 αντικατοπτρίζει την τρέχουσα εκτίμηση του κόστους της επιχείρησης κατά το έτος αυτό, και βασίζεται σε μια σειρά παραδοχών και εκτιμήσεων. Τα πραγματικά δεδομένα, κατά τη διάρκεια του 2013, πιθανότατα να αποκλίνουν από τις παραδοχές αυτές, ιδίως ως προς τις κοστολογικές παραμέτρους που βρίσκονται εκτός του ελέγχου των προμηθευτών (ενδεικτικά διεθνείς τιμές καυσίμων, κόστος δικαιωμάτων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, υδραυλικότητα, ρυθμιστικές αλλαγές στον τρόπο λειτουργίας της εγχώριας και της ευρωπαϊκής αγοράς, ύψος κατανάλωσης/ πωλήσεων) αλλά και την ενέργεια που εκτιμά η ΔΕΗ πως θα προμηθεύσει στους πελάτες της. Σε περιβάλλον αυξημένου κόστους παραγωγής και προμήθειας, η διατήρηση των τιμολογίων στα επίπεδα του 2012 θα καθιστούσε το σύνολο της αγοράς ως προς τον κλάδο παραγωγής και εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας ζημιόγνοο και θα έθετε σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα των περισσότερων επιχειρήσεων, **συμπεριλαμβανομένης και της ΔΕΗ Α.Ε.** Ας σημειωθεί ότι το 2012, έτος κατά το οποίο το ΥΠΕΚΑ δεν αποφάσισε να αναπροσαρμόσει τα τιμολόγια της ΔΕΗ Α.Ε., όπως είχε προταθεί στη Γνωμοδότηση της ΡΑΕ 39/2011, ώστε να ληφθεί υπόψη το αυξημένο κόστος της επιχείρησης σε σχέση με το εγκεκριμένο για το 2012 έσοδο, η επιχείρηση είναι πολύ πιθανό να παρουσιάσει ζημίες χρήσης. Συνεπώς, κρίνεται ρυθμιστικά απαραίτητη η επικαιροποίηση των στοιχείων κόστους παραγωγής και προμήθειας, έτσι ώστε το ανταγωνιστικό σκέλος των ρυθμιζόμενων τιμολογίων της ΔΕΗ Α.Ε. να αντανακλά μεταβολές στο υποκείμενο κόστος της επιχείρησης (αυξήσεις, **αλλά και μειώσεις**). Η διαδικασία αυτή είναι απαραίτητη προκειμένου να προληφθούν περιπτώσεις που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε χρηματοπιστωτική ασφυξία τη δραστηριότητα της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, ιδίως λαμβάνοντας υπ' όψη την επιδείνωση των συνθηκών που επικρατούν στο χρηματοπιστωτικό τομέα, και επιβαρύνουν δυσμενώς την αγορά δανειακών κεφαλαίων, για την εξασφάλιση της αναγκαίας ρευστότητας των επιχειρήσεων, και στη συγκεκριμένη περίπτωση της ΔΕΗ Α.Ε.

Αναφορικά με τους προτεινόμενους τιμοκαταλόγους

Επειδή, η ΡΑΕ, κατά την εξέταση των προτεινόμενων τιμοκαταλόγων της ΔΕΗ, λαμβάνει υπ' όψη της τις Βασικές Αρχές Τιμολόγησης Ηλεκτρικής Ενέργειας (Απόφαση ΡΑΕ 692/2011/ΦΕΚ Β' 2529/07.11.2011, σχετικό 4).

Επειδή, η ΡΑΕ θεωρεί εύλογη την κατάργηση της διαφοροποίησης μεταξύ τιμολογίων γενικής και βιομηχανικής χρήσης στη χαμηλή τάση, καθώς και το σταδιακό εξορθολογισμό των τιμολογίων στην αγροτική χρήση, με ταυτόχρονη διατήρηση τριών (3) διαφοροποιημένων τιμολογίων, δίνοντας εναλλακτικές επιλογές στους μη οικιακούς Πελάτες ΧΤ, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά της κατανάλωσής τους (τιμολόγιο με πάγιο και ενιαία χρέωση ενέργειας, τιμολόγιο με χρέωση ισχύος, τιμολόγιο με ζωνική/ νυχτερινή χρέωση).

Επειδή, η ΡΑΕ θεωρεί εύλογη τη σταδιακή κατάργηση, μέχρι την 30.06.2012, της κατηγοριοποίησης των οικιακών τιμολογίων βάσει της συνολικής κατανάλωσης, καθώς και την

κατάργηση, αφενός της διαφοροποίησης της πάγιας χρέωσης βάση τύπου παροχής στο οικιακό τιμολόγιο (μονοφασική ή τριφασική παροχή), και αφετέρου της πάγιας χρέωσης στο νυχτερινό οικιακό τιμολόγιο. **Σχετικά με την χρέωση ενέργειας για τη νυχτερινή κατανάλωση, η ΡΑΕ θεωρεί υπερβολικό και μη τεκμηριωμένο το προτεινόμενο από τη ΔΕΗ επίπεδο αύξησης.**

Επειδή, για την εφαρμογή των προτεινόμενων τιμοκαταλόγων εντός του 2013 για τους πελάτες ΧΤ, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι ως άνω απόψεις και προτάσεις της ΡΑΕ, σχετικά με το Μέγιστο Επιτρεπόμενο Έσοδο και τη δομή των τιμολογίων, καθώς και η εξέλιξη σημαντικών παραμέτρων καθορισμού του κόστους (ενδεικτικά, κόστος αγοράς δικαιωμάτων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, κόστος αγορών από ΗΕΠ και ΜΚΜΚ).

Για τους παραπάνω λόγους

Γνωμοδοτεί:

Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της κατά τις διατάξεις του Άρθρου 140 του ν.4001/2001 και του Άρθρου 32 του ν.4038/2012, όπως ισχύουν:

Α. Ως εύλογες, συνολικές προς ανάκτηση, δαπάνες της ΔΕΗ για τις ανταγωνιστικές δραστηριότητες της παραγωγής και της προμήθειας, το έτος 2013, τα €4,268 εκατ. (έναντι των €4.827 εκατ. που προτείνει η επιχείρηση, δηλ. μείωση €559 εκατ., ή 11,7%). Εξ αυτών των εύλογων δαπανών (€4,268 εκατ.), τα €3.090 εκατ. αφορούν τους πελάτες Χαμηλής Τάσης.

Β. Οι ως άνω δαπάνες θεωρούνται ως μέγιστες (δεδομένης της πρόβλεψης των πωλήσεων της ΔΕΗ), και επομένως η επιχείρηση δύναται να παρεκκλίνει προς τα κάτω.

Αθήνα, 20 Δεκεμβρίου 2012

Ο Πρόεδρος της ΡΑΕ

Δρ. Νίκος Βασιλάκος